

Računovodstvena reforma i primena IPSAS standarda u Gruziji

Nino Tchelishvili
Zamenik načelnika Uprave za trezor
Ljubljana
april, 2011

Sadržaj prezentacije

1. Resursi
2. Kontekst
3. Konkretna pitanja i ograničenja
4. Plan implementacije i dinamika koraka
5. Izazovi
6. Zaključci

Resursi

- Odeljenje za računovodstvenu metodologiju i analizu formirano u Upravi za trezor, Ministarstva finansija, sprovodi projekat vezan za uvođenje IPSAS standarda
- Reformu su podržali razvojni partneri (Svetska banka, DFID, SIDA, Vlada Holandije) preko Projekta podrške reformi upravljanja finansijama u javnom sektoru

Kontekst – Gruzija

- Država na najistočnijem delu Evrope
- 4,3 miliona stanovnika
- Nezavisnost od Sovjetskog Saveza – 1991.
- 2003 – pokrenuta je modernizacija Gruzije na političkom i ekonomskom nivou
- Upravljanje finansijama u javnom sektoru je deo projekta modernizacije
- 2009 – načelna odluka o objavljivanju finansijskih izveštaja prema IPSAS standardima za centralni i lokalni/regionalni nivo vlasti do 2020. godine

Specifična pitanja

- Trenutno se ne objavljuju finansijski izveštaji za državni sektor
  - Izveštavanje parlamentu i MMFu (GFS) ali nema pravih finansijskih izveštaja
- Ne postoji jedinstven informacioni sistem koji obuhvata sve finansijske tokove države
- Mnogo državnih poslovnih transakcija vrše pravna lica (LEPL – subjekti), prema zakonu o javnoj upravi

LEPL – pravna lica/ subjekti

- Iam ih 3,200 u Gruziji
- Opseg poslova, npr
  - Neke škole i bolnice
  - Neke kvazi komercijalne aktivnosti, npr registracija zemljišta
  - Ponekad je teško napraviti razliku između subjekata (LEPL) i državnih preduzeća koja posluju na komercijalnoj osnovi (BGE)
- Svaki subjekat ima status pravnog lica i vodi sopstveno računovodstvo
- Subjekti imaju prilično visok stepen upravljačke samostalnosti
  - Kontrola sopstvenih prihoda

TREASURY SERVICE MINISTRY OF FINANCE OF GEORGIA

Pitanje – računovodstvena osnova

- Gruzija – budžetiranje i izveštavanje (GFS) na gotovinskoj osnovi
- Jedinstven račun trezora države (glavna knjiga trezora) – evidencija na gotovinskoj osnovi
- Svi centralni i lokalni/regionalni entiteti na obračunskoj osnovi
- Sva državna preduzeća na obračunskoj osnovi

Ograničenja

Ne postoji integrisan informacioni sistem za upravljanje finansijskim informacijama

– Izrada u toku

Subjekti u kojima se primenjuju različiti računovodstveni sistemi i računovodstvo

– Ulažu se značajni naponi za donošenje zajedničkog kontnog okvira za gotovinsko i obračunsko računovodstvo

- Nema dovoljno obučenih ljudi za finansijsko izveštavanje

TREASURY SERVICE MINISTRY OF FINANCE OF GEORGIA

Pregled šest faza

Faza	Aktivnost	Cilj
1 Iniciranje	Dogovor o strategiji; Osnivanje gruzijskog Odbora za računovodstvene standarde u javnom sektoru; započeto prevođenje IPSAS standarda	2010
2 Pilot	Probni finansijski izveštaji prema IPSAS standardima na modifikovanoj gotovinskoj osnovi	2012
3 IPSAS za modifikovan u gotovinsku osnovu	Konsolidovani državni finansijski izveštaji (bez državnih preduzeća) prema IPSAS standardima na modifikovanoj gotovinskoj osnovi (gotovinski IPSAS + dodatne informacije)	2015
4 Neki delovi na obračunskoj osnovi	Jednostavne informacije na obračunskoj osnovi prema IPSAS standardima za računovodstvo na gotovinskoj osnovi, Deo II (državna preduzeća se ne konsoliduju)	2017
5 IPSAS za obračunsku osnovu	Finansijski izveštaji potpuno usklađeni sa IPSAS standardima na obračunskoj osnovi	2020

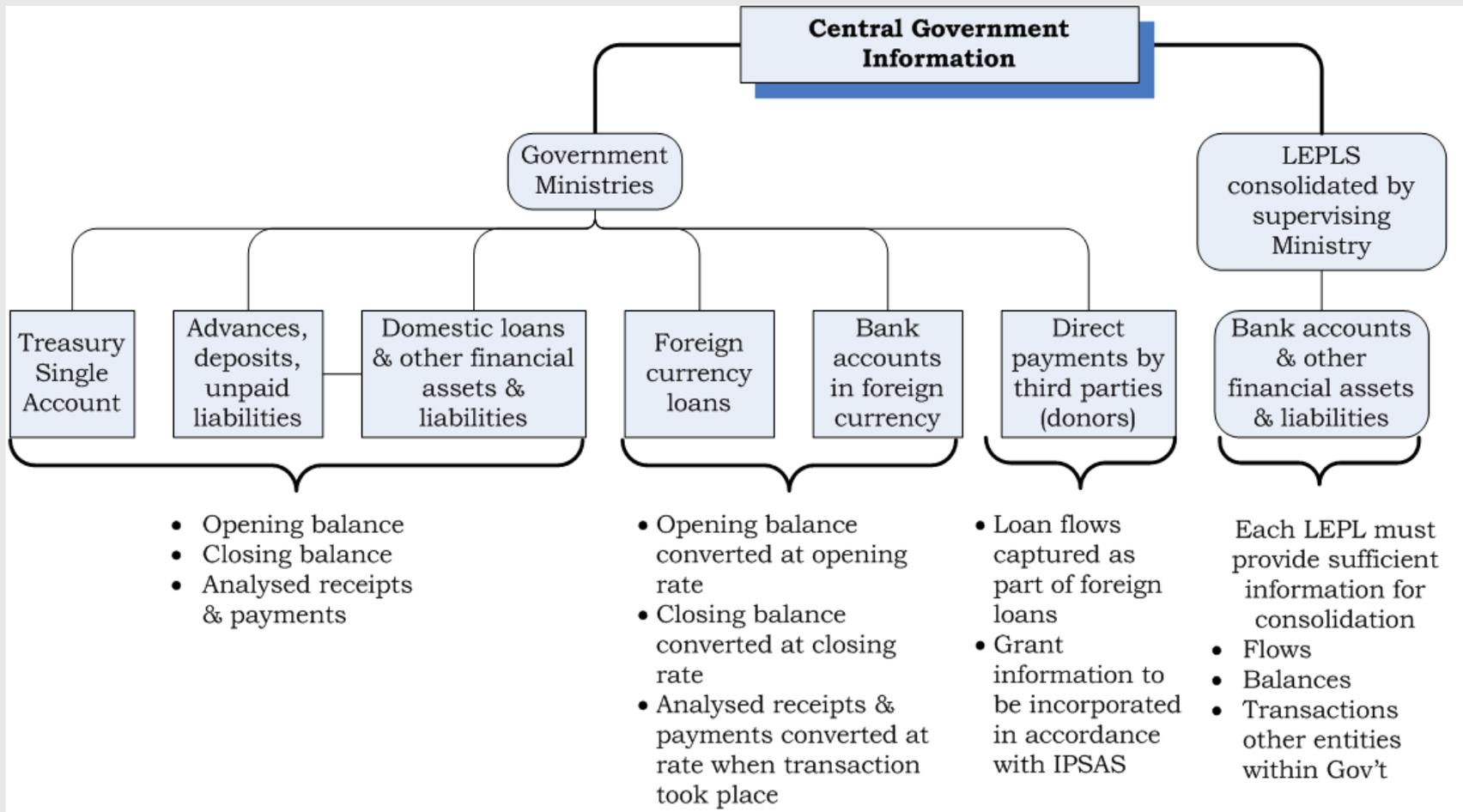
Aktivnosti za sprovođenje prve tri faze

- Uspostavljanje pravnog osnova za primenu standarda – Gruzijски Odbor za računovodstvene standarde u javnom sektoru
  - Usvajanje (**a ne prilagođavanje**) IPSAS standarda u fazama
- Utvrđivanje izvora podataka
- Prevođenje IPSAS standarda na gruzijski jezik
- Definisanje subjekta koji će vršiti konsolidaciju za državni sektor
  - Uključivanje državnih subjekata ali ne državnih preduzeća

TREASURY SERVICE MINISTRY OF FINANCE OF GEORGIA

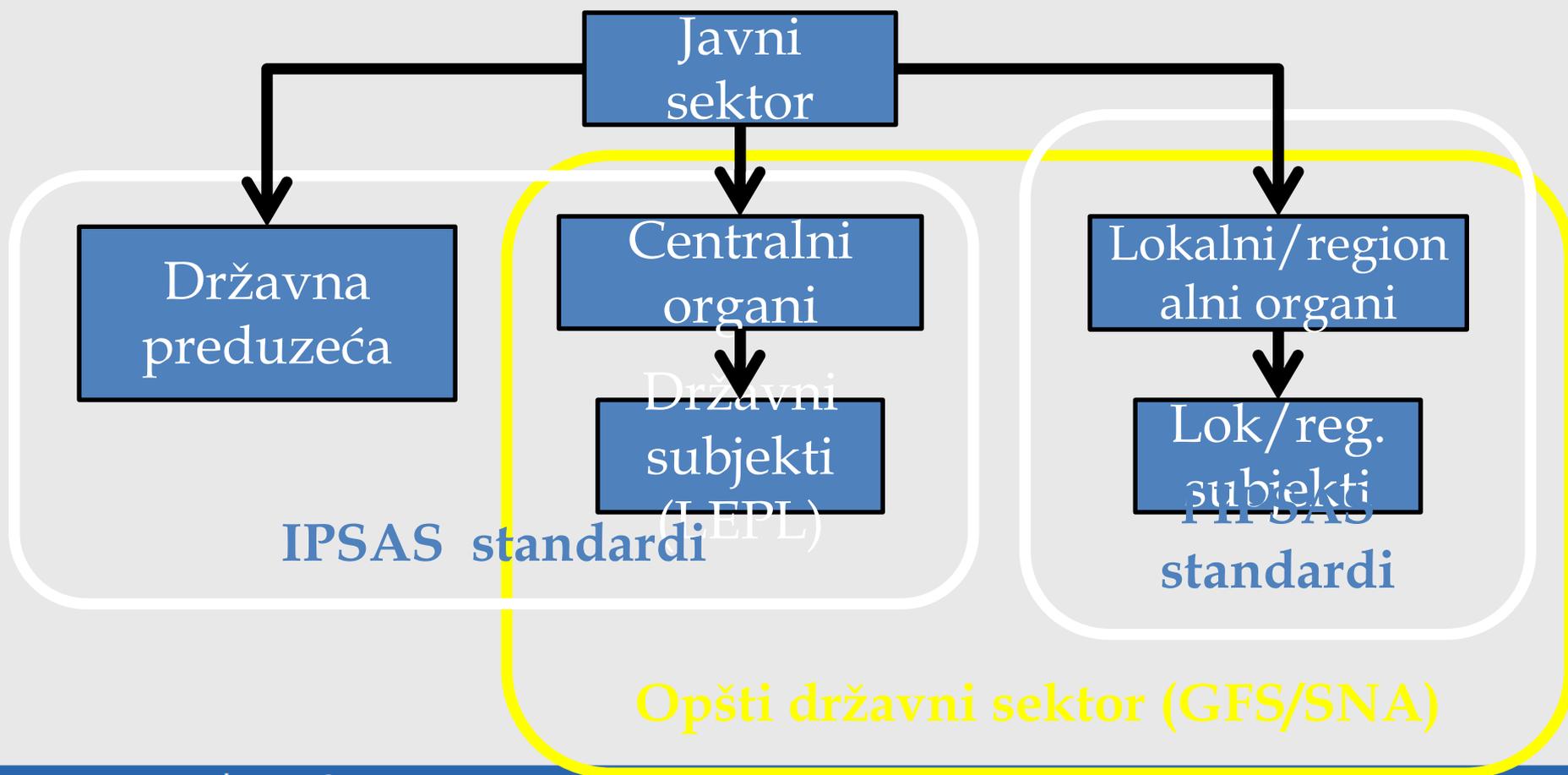
Identifikovanje izvora podataka

TREASURY SERVICE MINISTRY OF FINANCE OF GEORGIA

Državni subjekat – IPSAS standardi prema GFS/SNA

TREASURY SERVICE MINISTRY OF FINANCE OF GEORGIA

Prve četiri faze (1-4) za konsolidaciju prema IPSAS zahtevima

- Konsolidovani finansijski izveštaji - sadrže podatke o državnim organima i podatke o subjektima (LEPL)
  - Iste informacije se traže od subjekata kao i od državnih organa
  - Mogu se izbaciti dodatne informacije o novčanim transakcijama između subjekata ili između subjekata i centralnih organa, da bi se izbeglo duplo računovodstvo
- Državna preduzeća konsolidovana – napomene moraju da sadrže
  - Razlog zbog koga državno preduzeće nije konsolidovano
  - Spisak najvećih državnih preduzeća

TREASURY SERVICE MINISTRY OF FINANCE OF GEORGIA

Zbog čega nije izvršena konsolidacija
za državna preduzeća u prve četiri
faze

- Nije bilo značajno da se izvrši konsolidacija na obračunskoj osnovi u državnim preduzećima sa informacijama u državnom sektoru na osnovu modifikovane gotovinske osnove
- Finansijski izveštaji državnih preduzeća nisu još uvek u potpunosti usklađeni sa IFRS standardima, za konsolidaciju stižu neadekvatne informacije i sa zakašnjenjem
- Ograničeni resursi onemogućavaju konsolidaciju

LEPL – državni subjekti

- Potrebno je odlučiti koji subjekti će ući sistem konsolidacije koju vrši državni subjekat zadužen za konsolidovanje:
  - Isključiti subjekte koji su državna preduzeća
    - Državna preduzeća treba da dostavljaju sopstvene finansijske izveštaje prema IFRS standardima
  - Isključiti subjekte koje ne kontroliše država (centralna vlada)
    - Oni treba da dostavljaju sopstvene finansijske izveštaje prema IPSAS standardima
- Zakonodavna pitanja: standardizovanje pravila izveštavanja za različite vrste subjekata

Osnova za računovodstvo

- Nije izvodljivo direktno preći na punu obračunsku osnovu
- Izveštavanje na gotovinskoj osnovi je veoma ograničavajuće u uslovima kada je dostupno više informacija
  - Informacije o finansijskim sredstvima i obavezama
  - Korišćenje II dela IPSAS standarda za računovodstvo na modifikovanoj gotovinskoj osnovi za dodatna objavljivanja
- Postoji opcija da se za modifikovanu gotovinsku osnovu koristi standard IPSAS 2 za izveštaj o novčanim tokovima
  - Umesto isplata i uplata

TREASURY SERVICE MINISTRY OF FINANCE OF GEORGIA

Primena IPSAS standarda za
računovodstvo na modifikovanoj
gotovinskoj osnovi u Gruziji

PRVI DEO - Obaveza

- Novčani tokovi i bilansi
- Izveštaj o novčanim tokovima prema standardu IPSAS 2 (**opciono**)
- Upoređivanje sa budžetom
- Napomene i računovodstvene politike

DRUGI DEO – PODSTIČE SE

- Informacije o finansijskim sredstvima, obavezama i tokovima u vezi sa tim

TREASURY SERVICE MINISTRY OF FINANCE OF GEORGIA

Cetvrta faza – Početni IPSAS standardi za računovodstvo na obračunskoj osnovi

- Cilj – primena osnovnih elemenata obračunskog računovodstva
- Izveštaji prezentovani prema obračunskoj osnovi kao Dodatno obelodanjivanje u Delu II IPSAS standarda za računovodstvo prema modifikovanoj gotovinskoj osnovi
- IPSAS standardi koji će najverovatnije biti usvojeni:
  - 1 - 6 (IPSAS 6 je potreban zbog konsolidacije podataka za LEPL – državni subjekti)
  - 9, 12, 17, 19, 24
  - 28 - 30 (zbog utvrđivanja finansijskih sredstava i obaveza)

TREASURY SERVICE MINISTRY OF FINANCE OF GEORGIA

Peta faza – Puni IPSAS standardi za računovodstvo na obračunskoj osnovi

- Namera da se usvoje i primenjuju svi IPSAS standardi za računovodstvo na obračunskoj osnovi
- ALI, neki od njih mogu da budu problematični, npr
  - IPSAS 20 Obelodanjivanje povezanih strana – broj povezanih pravnih lica može biti preveliki za objavljivanje
  - IPSAS 25 Naknade zaposlenima – može biti neizvodljivo zbog složenosti

Šesta faza – usklađenost kao stalan proces

- IPSAS standardi se izdaju, menjaju i zamenjuju novim
- Potreba za stalnim usklađivanjem
- Svaka promena u vezi IPSAS standarda podrazumeva:
  - Prevođenje
  - Identifikaciju problema u vezi sa primenom
  - Moguće izmene softvera i / ili regulatornog okvira
  - Nove instrukcije i procedure

Pitanja za razmatranje

- Potrebno je definisati obim i subjekte koji koji će imati obavezu izveštavanja
- Potrebno je doneti jedinstveni kontni okvir i budžetsku klasifikaciju prema zahtevima GFS i IPSAS

Zaključci

1. Uvođenje IPSAS standarda je proces koji treba planirati u fazama, u periodu od deset i više godina
2. Puna primena IPSAS standarda za računovodstvo na gotovinskoj osnovi na nivou države nije izvodljiva ni u jednoj zemlji
  - Nije izvodljiva konsolidacija računa državnih preduzeća na obračunskoj osnovi
  - Donatori traže podatke o transakcijama
3. Usklađenost sa IPSAS standardina za računovodstvo na obračunskoj osnovi postoji tek kada se primenjuju svi standardi
  - Izvodljivo na veoma dugi rok

TREASURY SERVICE MINISTRY OF FINANCE OF GEORGIA

Hvala